

jeg har følt, at jeg maatte søge at undgaa enhver Mistanke om, at mit Forslag gik ud paa ad Omveie at hindre Udførelsen af, hvad der saaledes var vedtaget, ved at flyde den ud til en fjernere Fremtid, og jeg har derfor indskrænket mig til at foreslaa en Udsættelse deraf i et Aar, saaledes at nederste Klasse først skal nedlægges et Aar efter Slutningen af nærværende Skoleaar — altsaa henimod 1 1/2 Aar fra nu af at regne — og at derhos Inddragelsen af den 2den Klasse skal udsættes til det derpaa følgende Aar. Hermed tror jeg at have sagt Nok om Uendringsforslaget til § 2. — Det Uendringsforslag, der af mig og de samme 7 Landsstingsmænd er stillet til § 6, finder ligeledes nærmest sin Begrundelse i, hvad der blev udtalt ved 2den Behandling. Jeg gjorde da opmærksom paa, at, naar man virkelig antager, at den sproglige Dannelse ogsaa skal have nogen Betydning for Forstandskrafternes Udvikling og navnlig for Udviklingen af Gønnen til at behandle abstrakte Forestillinger og til at opfatte dem saaledes, at man kan give dem Udtryk og praktisk Anvendelse, saa er det absolut nødvendigt, at der aflægges i det Mindste en Stilprøve i eet fremmed Sprog, hvad jo forresten ogsaa har sin praktiske Betydning ved at sætte de Bedkommende istand til, hvis de senere udvikle den Færdighed i at behandle det fremmede Sprog, som de derigennem have faaet i Skolen, videre, da at kunne bevæge sig udenfor vort indskrænkede Fædrelands Grændser. Det er nu i det stillede Uendringsforslag foreslaaet, at den Stilprøve, som skal fordres, skal aflægges enten i Fransk eller Tydsk. Naar Engellst ikke er taget med her, da er det af den Grund, at det efter sin hele grammatiske Bygning og efter den store Simpelted, som hersker deri, efter min Overbevisning ikke egner sig til at give den Dvølse, som der her er Tale om. Der bliver saaledes kun Fransk og Tydsk tilbage, og jeg for min Del kan da nu ikke nu gjøre nogen Forskiel mellem disse to Sprog i saa Henseende. De ere begge egnede til at give den Forstandsøvelse og den skarpe Indtrængen i Sprogets Love, som paa dette Omraade tilsigtes, begge i hver sin Retning, det franske støttende sig

til hele den etendommelige Form for de romanske Sprog og det tydske støttende sig til en med os mere beslægtet Form, men dog saaledes, at der tillige er bibeholdt Mere deri af den ældre Sprogbrug og Sprogform, end der er beholdt i Fransk eller i noget andet nyere Sprog. Jeg tror derfor ikke, at det er rigtigt her at gjøre nogen Forskiel mellem disse to Sprog og bestemt at foreskrive det ene. Jeg har en Følelse af, at jeg maatte staar noget ene her, naar jeg siger, at jeg ikke kan tiltræde paa dette Punkt at give Fransk en bestemt Forret for Tydsk, og at jeg er af den Overbevisning, at det vil være et Misgreb, hvis vi under Indflydelse af Følelser der forresten i dette Dieblik kunne have deres Berettigelse, ville udelukke Tydsk, saaledes som jeg antager, at der er tilstigtet ved den forlangte delte Afstemning over Uendringsforslaget. Medens jeg i høj Grad deler mine Landsmænds politiske Følelser, ligeoverfor, hvad der er vederfaaret os fra Tydskland, saa fastholder jeg paa den anden Side med den dybeste og inderligste Overbevisning, at det er umuligt at vedligeholde et sundt og sandt Kultur- og videnskabeligt Liv i Danmark, hvis vi fuldstændig ville løsrive os fra den tydske Dannelse. Jeg siger, at en saadan Løsrivelse, hvorved man søgte at skjule det Nærmeste for sig, vilde medføre den modfatte Virkning af, hvad man tilsigtede. Istædet for at opretholde vor Eiendommelighed ligeoverfor det Fremmede — som vi kjende og benytte, fordi vi efter alle Forhold maa benytte det — istædet derfor vilde vi derved berøbe vort hele aandelige Liv den Støtte, hvortil det i sin Udvikling har lænet sig, og som det ikke kan undvære, fordi det er den nærmeste og trods al Uret og al Brede, den med os nærmest beslægtede Dannelse hos et stort Folk. Jeg vuffer derfor, at man vil have Mod til at sige: Vi kunne ikke undvære at tilegne os alvorlig og dygtig ogsaa den tydske Dannelse, og forsaavidt som der her er Spørgsmaal om en særlig Uddannelse, skulle vi altsaa i det Ringeste give Balget frit imellem, hvad der ligger os nærmest, og hvad der paa den anden Side i dette Dieblik kan have vor overveieende Sympathi, og som derhos har visse